

ستران و موزیکا کوردی پێشقه‌چوونه‌کا دیار یا ب خوقه دیتی

سەرهلدانێ و یێ پشتی سەرهلدانێ ههیه؟

- یێ بهرچاڤ و ئاشکرایه بهری سەرهلدانێ ئەڤ ههژمارا زورا که‌نالێن ته‌له‌فزیونی یێن ناخ‌خویی و ئاسمانی و رادیۆ نه‌بوون کو هونه‌رمه‌ند بشپین کار و به‌ره‌مه‌ین خو تیتدا پێشکیش بکه‌ن و مفا‌ی ژ هونه‌ری بیانی وهریگر، هه‌روه‌سا وەک‌ی قی سه‌رده‌می هونه‌رمه‌ندی دناخ‌خوشدا وه‌سا تیکه‌ل نه‌بوون و هه‌یج تیکه‌لی دگه‌ل هونه‌رمه‌ندی عه‌ره‌ب و تورک و فارس نه‌بوون.

له‌ورا ئەم دهبین هونه‌ری جارا یێ به‌ری سەرهلدانێ ره‌سه‌نایه‌تی زێده‌تر بوو و هه‌رده‌م یێ ساخه‌ ده‌زرا خه‌لکیدا و ب نه‌مری دێ مینیت.

* باشه تیکه‌ل بوون دگه‌ل کلتوری بیانی مفا هه‌یه یان زیان بو هونه‌ری کوردی ب گشتی؟

- ئەگه‌ر ب ئاوایه‌کی زانستی و ئەکادیمی مفا ژ هونه‌ر و کلتوری بیانی به‌ییت وهرگرتن وه‌ک ته‌کنه‌لوژیا و وینه‌ دێ مفا‌یه‌کی زور هه‌بیت، چونکه‌ هه‌یشتا ئەم نه‌گه‌هشتینه‌ ئاستی وان ل لایه‌نی ته‌کنیکیه‌، به‌روقاژی قی هندی ئەگه‌ر ئەم ئاواز و موزیک و شعرین وان تیکه‌له‌لی هونه‌ری کوردی بکه‌ین، د پاشه‌روژیدا دێ زیانه‌کا زور گه‌هسته‌ هونه‌ری کوردی و دێ کارتیکن هه‌بن لسه‌ر ره‌سه‌ناتیا هونه‌ری مه‌.

* هونه‌ری موزیک و سترانا کوردی د ج قویناغه‌کیدا هه‌یه؟

- موزیکا کوردی پێشکه‌فتنه‌کا به‌رچاڤ ب خوقه‌دیتی و ده‌لیقین زور بو هونه‌رمه‌ندان ده‌ین چیکرن داکو بشپین کارین خو پێشکیش بکه‌ن نه‌خاسه‌ پشتی ده‌رکه‌فتنا هه‌ژماره‌کا زورا که‌نالێن ئاسمانی و ناخ‌خویی و رادیویا و ئینانا ته‌کنه‌لوژیایا نوی بو ناڤ هونه‌ری کوردی، هه‌روه‌سا هه‌ژماره‌کا په‌یمانگه‌ها و زانینگه‌هین هونه‌ری جوان یێن هاتی فه‌کرن که‌ بزاقی دکه‌ن هونه‌رمه‌ندی گه‌نج ب ره‌نگه‌کی زانستی و ئەکادیمی یێ بگه‌هین، ژ لایه‌کی دیکه‌ پشته‌قانیا به‌رده‌واما حکومه‌تا هه‌ریمێ ل هونه‌ری ب گشتی ئەگه‌ره‌کی دی یێ پێشکه‌فتنا هونه‌رییه‌، ژ لایێ موزیکێ قه‌ هه‌فرکیه‌کا به‌ییز یا هه‌ی دیکه‌هه‌را هونه‌رمه‌ندی هه‌می پارچین کوردستانێ ئەقه‌ژی ده‌لیقه‌کا باشه‌ بو ساخ کرنا کلتور و هونه‌ری کوردی و دووباره‌ تومارکرنا و بییه‌ ب ده‌نگه‌کی زانستی و هه‌ڤ چه‌رخ، ئەڤ هه‌می هوکاره‌ یێن بوویه‌ ئەگه‌ری هندی کو هونه‌رمه‌ندی قاما ستران و موزیکا کوردی بزاقا هندی بکه‌ن و پێشقه‌چوونه‌کی چیکه‌ن و شیانین خویین که‌سی

زێده‌تر بکه‌ن داکو بشپین خزمه‌تا هونه‌ری ره‌سه‌نی کوردی بکه‌ن.

* چه‌وا مفا ل فولکلوری کوردی هاتی وهرگرتن؟

- که‌له‌پور و فولکلوری مه‌ ب زور ره‌نگا یێ هاتی ساخ کرن، ره‌نگه‌ کیماسی هه‌بن ل هنده‌ک لایانه‌، لێ پێنگاڤین به‌رچاڤ یێن هاتی هافیتن و هه‌ژماره‌کا زورا هونه‌رمه‌ندا ب فولکلوری یێن هاتی ناسین، هه‌روه‌سا زور ل ئامبیرین موزیکێ یێن فولکلوری دووباره‌ ده‌ین بکارینان ل تومارکرنا ستران و کلپ و ل شه‌هیانا ساخ دینه‌قه‌ وه‌ک ده‌هۆل، زورنا، جلکین کوردی، شاهین که‌ڤین کوردی، گه‌نجین کورد و نه‌ڤین ره‌نگه‌ ل پاشه‌روژی پیزانین درست لسه‌ر فولکلوری نه‌بن، لێ ب ساخ کرنه‌ڤا قی فولکلوری ب ره‌نگه‌کی زانستی و هه‌ڤچه‌رخ، خورتین مه‌ دێ شه‌ه‌زایی و پیزانین لسه‌ر کلتوری خو هه‌بن، ئەقه‌ ژ ی ب پشته‌قانیا حکومه‌تا هه‌ریمێ و بزاقین هونه‌رمه‌ندا و مفا وهرگرتن ل هونه‌ری جیهانی و ته‌کنه‌لوژیا یا سه‌رده‌می دێ چیبین.

* نه‌رده‌وان و نه‌یازی ج رامانه‌ک هه‌ی ل ده‌ڤ خه‌لکی زاخو؟

- باژیژی زاخو هه‌ر گاش جه‌ی پێگه‌هاندن و ده‌رکه‌فتنا هونه‌رمه‌ند و هونه‌ردوستا بویه‌ نه‌رده‌وان و نه‌یازیش نمونه‌که‌ن ل هونه‌رمه‌ندی قی باژیژی، نه‌رده‌وان و نه‌یاز د سه‌ره‌مه‌کیدا ده‌رکه‌فتن کو هونه‌ر کاره‌کی پیروز بوو، وان مل ب ملێ پێشمه‌رگه‌ی شورشه‌کا هونه‌ری ده‌ستپیکر ب ریکا سرودین نیشتمانی بو بلندکرنا وره‌یا پێشمه‌رگه‌ی و ئومیده‌ک د دلێ خه‌لکیدا چیکر که‌ مله‌تی کورد هه‌ر دێ سه‌رکه‌ڤیت، نه‌رده‌وان بخو ئیک بوو ژ پێشمه‌رگه‌هین قه‌ه‌ره‌مان کو به‌ری چه‌ک و هونه‌ری خودایه‌ سینگی دوژمنی داکیرکه‌ر، له‌ه‌ر هندی هونه‌ری شورشگێری و به‌رخودان ب ئاشکرا دبه‌ره‌مه‌ین نه‌رده‌وان و نه‌یازیدا یێ دیاره‌، ب هه‌زا من پشتی شه‌هیدبوونا وان هه‌تا نه‌ه‌وچ هونه‌رمه‌ندی موزیک و ستران ل زاخو نه‌گه‌هسته‌ ئاستی وان.

هونه‌رمه‌ندی موزیکزان سەباح زاخولی ئیکه‌ ل کوردستانێ، کو چه‌ندین ساله‌ ب هه‌می ره‌نگه‌کی خزمه‌تا ستران و موزیکا کوردی دکه‌ت و هه‌ژماره‌کا زورا هونه‌رمه‌ندا مفا ل ئاواژین وی وهرگرتیه‌، له‌ورا مه‌ بفسه‌ر زانی چاڤ پێکه‌فتنه‌کی دگه‌ل وی ساز بکه‌ین.

* زور ده‌ڤه‌ری کوردستانێ ب ده‌رکه‌فتنا سترانیژا ب ناڤ و ده‌نگن، زاخوژی ئیکه‌ ل وان نمونا، ئەگه‌ری قی هندی چنه‌؟

- به‌لێ ئەڤه‌ راسته‌ خه‌لکی کوردستانێ هه‌می هونه‌ردوستن له‌ورا هونه‌ری مه‌ یێ ده‌وله‌مه‌نده‌، زاخویی ژ ی ب سروشتی چه‌ژ هونه‌ر و ستران و سترانیژا دکه‌ن، جارا ل زاخو هه‌ر ماله‌کی ب تنی سترانیژا خو هه‌بوو کو ل شه‌هیان و سه‌یران و گوڤه‌ندا ستران دگوتن نه‌خاسه‌ ل به‌هار و نه‌ووزا، له‌ه‌ر هندی ئەم دهبین ل زاخو هه‌ژماره‌کا زورا سترانیژا و هوزانغانین ب ناڤ و ده‌نگ و خودان شیان په‌یدا بوون، نه‌وژی به‌رده‌وام سترانیژا گه‌نج ده‌رکه‌ڤن کو ب هه‌می شیان خزمه‌ته‌کا زورا هونه‌ری کوردی بکه‌ن و هونه‌ره‌کی کوردی یێ ره‌سه‌ن پێشکه‌شی جه‌ماوه‌ری دکه‌ن.

* ب هه‌زا ته‌ ج جوداهیه‌ک دیکه‌هه‌را هونه‌ری به‌ری